

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Комісії з атестації

від 29 квітня 2026 року № 3/6

ПРОГРАМА ІСПИТУ
УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ДІЯЛЬНОСТІ
2027 – 2028

ЗМІСТ

1.	ВСТУП ДО ПРОГРАМИ ІСПИТУ	3
2.	ОСНОВНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ	3
3.	ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ РІВНІ	4
4.	ЗАГАЛЬНА ПРОГРАМА ІСПИТУ	4
5.	ДЕТАЛІЗОВАНА ПРОГРАМА ІСПИТУ	6
6.	ПЕРЕЛІК ЗМІН У ПРОГРАМІ ІСПИТУ	12
7.	ФОРМА, ТРИВАЛІСТЬ ТА СТРУКТУРА ІСПИТУ	12
8.	ЗВ'ЯЗОК МІЖ ІСПИТОМ «УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ДІЯЛЬНОСТІ» ТА ІНШИМИ ІСПИТАМИ	13
9.	НАСТАНОВИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА НАВИЧОК.....	13
10.	НАВЧАЛЬНІ ГОДИНИ	13
11.	СТРУКТУРА АТЕСТАЦІЇ АУДИТОРА	14

1. ВСТУП ДО ПРОГРАМИ ІСПИТУ

Програма іспиту «Управління ефективністю діяльності» (далі – іспит) поділяється на шість розділів і містить теми від використання управлінських інформаційних систем та аналітики даних, спеціалізованих методів обліку витрат, їх калькулювання та методів прийняття управлінських рішень, бюджетування та використання систем нормативних калькуляцій до оцінки та контролю ефективності діяльності підприємств, а також містить питання, пов’язані з демонстрацією професійності та відповідних технологічних навичок.

2. ОСНОВНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Після успішного складання іспиту кандидати в аудитори матимуть змогу:

- А. Ідентифікувати та пояснювати управлінські інформаційні системи, використання та контроль інформації, великих даних та аналітики даних для управління та вимірювання ефективності діяльності
- Б. Пояснювати та застосовувати методи обліку витрат, калькулювання собівартості і управлінського обліку
- В. Обирати та застосовувати методи прийняття управлінських рішень з метою сприяння ефективному використанню обмежених ресурсів, оцінюючи та контролюючи ризики і невизначеність
- Г. Визначати та застосовувати відповідні методи бюджетування, в тому числі кількісні методи, методи планування та контролю, а також використовувати системи стандартних (нормативних) калькуляцій для вимірювання та контролю ефективності бізнесу та визначення коригувальних дій
- Д. Оцінювати результати діяльності приватних підприємств, державних і неприбуткових організацій як з фінансової, так і з нефінансової точок зору, усвідомлюючи проблеми контролю над бізнесом та важливість врахування сталого розвитку та зовнішніх аспектів
- Е. Демонструвати професійні та технологічні навички.

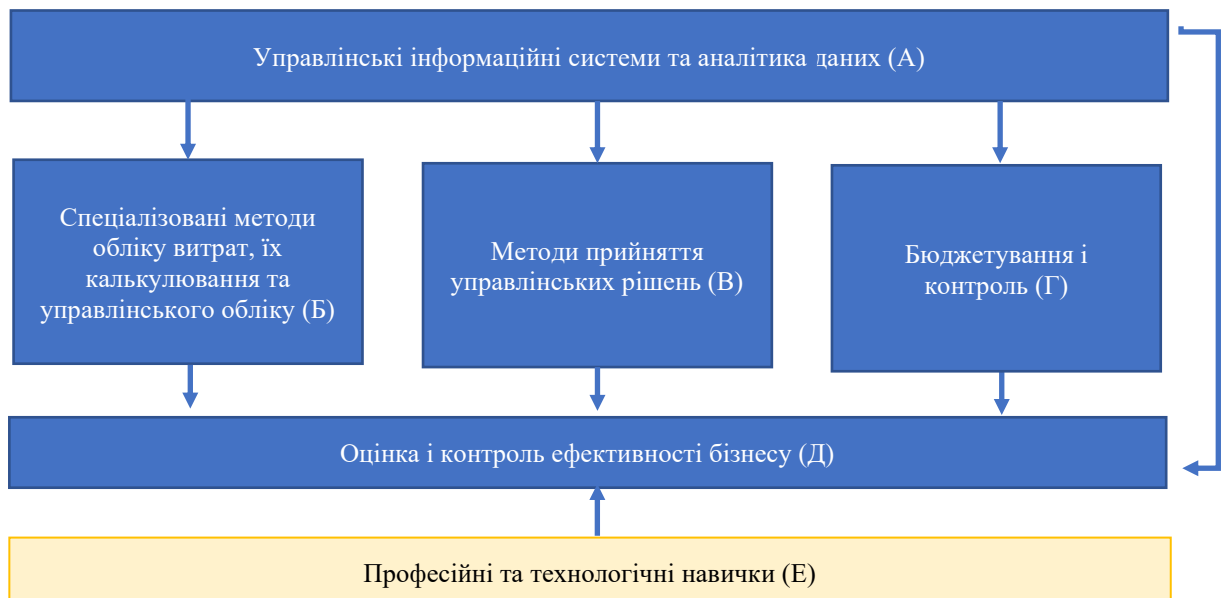

Схема 1. Взаємозв’язки між основними компетентностями програми

Ця схема може використовуватися як допоміжний засіб для структурованого планування навчання та підготовки до іспиту.

3. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ РІВНІ

Програма призначена для поступового розкриття знань, умінь і професійних навичок, які кандидат в аудитори демонструє під час здобуття кваліфікації аудитора.

Конкретні знання та навички, які повинен мати кандидат в аудитори, оцінюються на одному з трьох інтелектуальних рівнів:

Рівень 1	Знання та розуміння
Рівень 2	Застосування та аналіз
Рівень 3	Синтез та оцінка

Наведені інтелектуальні рівні пов'язані між собою, що дозволяє отримати об'єктивну оцінку прикладних знань і навичок, які демонструються під час складання теоретичних іспитів та кваліфікаційного іспиту.

В кінці кожного питання деталізованої програми зазначається індекс 1, 2 або 3, що вказує на інтелектуальну глибину, на якій питання може бути оцінено під час іспиту. Питання з глибиною інтелектуального рівня 2 та 3 оцінюються під час складання кваліфікаційного іспиту. Це відображає підвищення складності компетентностей від теоретичних іспитів до кваліфікаційного іспиту. Водночас при складанні іспитів за окремими напрямками деякі знання та навички нижчого рівня можуть продовжувати оцінюватися на вищих рівнях (і навпаки). Бюджетування і контроль (Г)

4. ЗАГАЛЬНА ПРОГРАМА ІСПИТУ

А. Управлінські інформаційні системи та аналітика даних

1. Управлінські інформаційні системи
2. Використання та контроль інформації
3. Великі дані та аналітика даних

Б. Спеціалізовані методи обліку витрат, їх калькулювання та управлінського обліку

1. Калькулювання витрат за видами діяльності (ABC)
2. Цільове калькулювання собівартості
3. Облік витрат життєвого циклу
4. Облік пропускнуої здатності
5. Облік екологічних витрат і факторів сталого розвитку

В. Методи прийняття управлінських рішень

1. Аналіз релевантних витрат
2. Аналіз «витрати-обсяг-прибуток» (CVP-аналіз)
3. Лімітуючі (обмежувальні) чинники
4. Рішення щодо ціноутворення
5. Рішення «придбати або виробляти», а також інші короткострокові рішення
6. Прийняття рішень в умовах невизначеності і ризику

Г. Бюджетування і контроль

1. Системи бюджетування і види бюджетів

2. Аналітичні методи в бюджетуванні і прогнозуванні
3. Нормативний метод обліку витрат (стандарт-костинг)
4. Відхилення за номенклатурою матеріалів і виходом продукції
5. Відхилення за асортиментом реалізації і кількістю реалізованої продукції
6. Планові і операційні відхилення
7. Аналіз ефективності з використанням оцінки відхилень

Д. Оцінка і контроль ефективності бізнесу

1. Аналіз показників ефективності в приватному секторі, державному секторі та неприбуткових організаціях
2. Діяльність підрозділів і трансфертне ціноутворення
3. Особливості аналізу ефективності в державному секторі та неприбуткових організаціях

Е. Професійні та технологічні навички

1. Використання комп'ютерних технологій для ефективного доступу та оперування відповідною інформацією
2. Навички використання комп'ютерних технологій та методів, та відповідних інструментів, необхідних на робочому місці аудитора
3. Вміння ефективно представляти дані та інформацію, використовуючи відповідні інструменти.

5. ДЕТАЛІЗОВАНА ПРОГРАМА ІСПИТУ

А. Управлінські інформаційні системи та аналітика даних

1. Управлінські інформаційні системи

- 1.1. Пояснення ролі інформації та інформаційних систем в підприємствах. [2]
- 1.2. Опис витрат на інформаційні системи і вигід від них. [2]
- 1.3. Пояснення використання інтернет-технологій, Інтранету, безпроводних технологій і мереж в управлінні. [2]
- 1.4. Визначення вимог до бухгалтерської інформації та опис різних типів інформаційних систем, що використовуються для стратегічного планування, управлінського контролю, оперативного контролю та прийняття рішень. [2]
- 1.5. Визначення та обговорення основних характеристик систем обробки транзакцій; управлінських інформаційних систем; систем планування ресурсів підприємства та систем управління взаємовідносинами з клієнтами. [2]

2. Використання та контроль інформації

- 2.1. Демонстрація того, як основні джерела управлінської інформації можуть бути використані для цілей контролю. [2]
- 2.2. Обговорення основних засобів контролю, необхідних для створення та розповсюдження внутрішньої інформації. [2]
- 2.3. Обговорення засобів контролю та процедур, які можуть бути необхідними для забезпечення безпеки конфіденційної інформації, що не призначена для зовнішнього використання. [2]
- 2.4. Обговорення важливості візуалізації даних для представлення управлінської інформації. [2]

3. Великі дані та аналітика даних

- 3.1. Опис характеристик Big Data (обсяг, швидкість, різноманітність, достовірність і цінність). [2]
- 3.2. Пояснення призначення піраміди великих даних (дані, інформація, знання, мудрість). [2]
- 3.3. Пояснення використання і переваг Big Data, інтелектуального аналізу даних, аналітики даних, зокрема прогнозової аналітики, для планування, розрахунку витрат, прийняття рішень і управління ефективністю. [2]
- 3.4. Обговорення різних методів аналізу даних (описова, діагностична, прогнозна та прескриптивна аналітика). [2]
- 3.5. Пояснення проблем і ризиків впровадження та використання Big Data і аналізу даних на підприємствах. [2]

Б. Спеціалізовані методи обліку витрат, їх калькулювання та управлінського обліку

1. Калькулювання витрат за видами діяльності (ABC)

- 1.1. Визначення доцільних факторів витрат за методом ABC-калькулювання. [1]
- 1.2. Розрахунок витрат на кожний фактор та на одиницю продукції за допомогою методу ABC. [2]
- 1.3. Порівняння калькулювання за видами діяльності (ABC) та традиційних методів поглинання накладних витрат на основі виробничих одиниць, робочих годин або машино-годин. [2]

2. Цільове калькулювання собівартості

- 2.1. Визначення цільової собівартості у виробничій сфері і в сфері послуг. [2]
- 2.2. Пояснення складнощів, які пов'язані з цільовим управлінням собівартістю в сфері послуг. [2]

- 2.3. Надання пропозицій щодо усунення розриву між цільовими і фактичними витратами. [2]
- 3. Облік витрат життєвого циклу
 - 3.1. Визначення витрат, які пов'язані з різними фазами життєвого циклу. [2]
 - 3.2. Визначення витрат/прибутків всього життєвого циклу у виробничій сфері й сфері послуг. [2]
 - 3.3. Визначення переваг обліку витрат життєвого циклу. [2]
- 4. Облік пропускнуої здатності
 - 4.1. Обговорення та застосування теорії обмежень. [2]
 - 4.2. Розрахунок та інтерпретація коефіцієнту обліку пропускнуої здатності (TPAR). [2]
 - 4.3. Надання пропозицій щодо способів підвищення коефіцієнту TPAR. [2]
 - 4.4. Застосування методу обліку пропускнуої здатності при рішенні завдань, пов'язаних з прийняттям рішень за асортиментним рядом. [2]
- 5. Облік екологічних витрат і факторів сталого розвитку
 - 5.1. Опис складу і класифікація екологічних витрат. [1]
 - 5.2. Пояснення проблем, з якими стикаються підприємства при управлінні екологічними витратами [1]
 - 5.3. Опис методів екологічного управлінського обліку (розрахунок витрат життєвого циклу, аналіз витрат і випуску, облік потокових витрат та ABC). [1]
 - 5.4. Обговорення проблем, з якими стикаються підприємства при обліку факторів навколишнього середовища та сталого розвитку. [1]
 - 5.5. Обговорення ролі управлінського бухгалтера у підтримці бізнесу в цілях сталого розвитку. [1]

V. Методи прийняття управлінських рішень

- 1. Аналіз релевантних витрат
 - 1.1. Пояснення концепції релевантних витрат. [2]
 - 1.2. Виявлення і розрахунок релевантних витрат для конкретних ситуацій прийняття рішень на підставі наявних даних. [2]
 - 1.3. Пояснення і застосування концепції альтернативних витрат. [2]
- 2. Аналіз «витрати-обсяг-прибуток» (CVP-аналіз)
 - 2.1. Пояснення сутності CVP-аналізу (аналізу взаємозв'язку витрат, обсягу реалізації і прибутку). [2]
 - 2.2. Розрахунок і інтерпретація точки беззбитковості і запасу міцності. [2]
 - 2.3. Розрахунок частки маржинального доходу в чистому доході від реалізації для окремих продуктів і асортиментного ряду, і демонстрація розуміння застосування цього показника. [2]
 - 2.4. Розрахунок цільового прибутку для окремих продуктів і асортиментного ряду. [2]
 - 2.5. Інтерпретація графіків беззбитковості і графіків «прибуток/обсяг продажів», інтерпретація інформації, поданої на графіках, в тому числі для асортиментного ряду. [2]
 - 2.6. Пояснення обмежень застосування CVP-аналізу при плануванні і прийнятті рішень. [2]
- 3. Лімітуючі (обмежувальні) чинники
 - 3.1. Виявлення лімітуючих (обмежувальних) чинників при наявності критичних ресурсів і вибір доцільних технік. [2]
 - 3.2. Визначення оптимального виробничого плану в ситуації, коли є один лімітуючий (обмежувальний) чинник, у т. ч. в контексті рішень «придбати або виробляти». [2]
 - 3.3. Формулювання і вирішення завдань, що стосуються декількох критичних ресурсів з використанням графіків лінійного програмування і систем рівнянь. [2]

- 3.4. Пояснення і розрахунок тінювих цін (подвійних цін) і обговорення їх значення для прийняття рішень і управління ефективністю бізнесу. [2]
- 3.5. Розрахунок надлишкових ресурсів і пояснення їх значення з точки зору прийняття рішень і управління ефективністю (без використання сімплекс-методу і визначення чутливості до зміни цільових функцій). [2]
4. Рішення щодо ціноутворення
 - 4.1. Пояснення факторів, що впливають на встановлення ціни на товар або послуги. [2]
 - 4.2. Розрахунок і пояснення еластичності попиту за ціною. [1]
 - 4.3. Виведення лінійного рівняння попиту і його використання. Виведення рівняння функції сукупних витрат (з урахуванням оптових знижок). [2]
 - 4.4. Розрахунок оптимальної ціни і обсягу реалізації, при яких граничні витрати будуть дорівнювати граничному доходу. [2]
 - 4.5. Оцінка рішення про збільшення обсягу виробництва і продажів з урахуванням прирідних витрат, прирідного доходу від реалізації і інших чинників. [3]
 - 4.6. Визначення співвідношення цін і обсягу випуску, який максимізує прибуток, з використанням підходу до ціноутворення на підставі попиту (як табличним, так і алгебраїчним методом). [2]
 - 4.7. Пояснення різних стратегій ціноутворення, у т. ч. [2]:
 - 4.7.1. Всі методи ціноутворення на основі «витрати плюс»
 - 4.7.2. Ціноутворення за методом «зняття вершків з ринку»
 - 4.7.3. Стратегія ціни проникнення на ринок
 - 4.7.4. Ціноутворення з урахуванням комплементарного продукту
 - 4.7.5. Ціноутворення за продуктовою лінією
 - 4.7.6. Надання оптових знижок
 - 4.7.7. Дискримінаційне ціноутворення
 - 4.7.8. Ціноутворення на базі релевантних витрат.
 - 4.8. Розрахунок ціни за заданою стратегією з використанням методу «витрати плюс» і на підставі релевантних витрат. [2]
5. Рішення «придбати або виробляти», а також інші короткострокові рішення
 - 5.1. Пояснення проблем, що пов'язані з рішенням «придбати або виробляти» і аутсорсингом. [2]
 - 5.2. Розрахунок і порівняння витрат на виробництво і закупівлю. [2]
 - 5.3. Порівняння витрат при виконанні завдань власними силами і при їх передачі на аутсорсинг, і розгляд інших проблем, які пов'язані з такими рішеннями. [2]
 - 5.4. Застосування принципу обліку релевантних витрат в ситуаціях припинення виробництва, укладання разових договорів і подальшої обробки спільних продуктів. [2]
6. Прийняття рішень в умовах невизначеності і ризику
 - 6.1. Надання пропозицій щодо методів дослідження, які можуть знизити рівень невизначеності (наприклад, метод фокус-груп, дослідження ринку). [2]
 - 6.2. Пояснення використання імітаційного моделювання, методів очікуваного значення і аналізу чутливості. [1]
 - 6.3. Застосування методу очікуваного значення і аналізу чутливості при прийнятті рішень. [2]
 - 6.4. Застосування методів максімакс, максімін і мінімакс при прийнятті рішень, включаючи таблиці результатів. [2]
 - 6.5. Інтерпретація дерева рішень і використання його для рішення завдань, пов'язаних з багатоетапним прийняттям рішень. [2]

6.6. Розрахунок вартості досконалої і недосконалої інформації. [1]

Г. Бюджетування і контроль

1. Системи бюджетування і види бюджетів

- 1.1. Пояснення ролі і місця систем бюджетування в ієрархії управління діяльністю. [2]
- 1.2. Вибір і пояснення систем бюджетування, які підходять для підприємства, в тому числі: бюджетування «зверху вниз», «знизу вгору», змінне бюджетування, бюджетування «з нуля», бюджетування за видами діяльності, прирістне бюджетування і попереджуючий контроль. [2]
- 1.3. Опис інформації, яка використовується в системах бюджетування, і джерел необхідної інформації. [2]
- 1.4. Визначення переваг різних видів бюджетів (у тому числі фіксованого і гнучкого бюджетів, бюджету «з нуля», бюджетування за видами діяльності, прирістного бюджетування, змінного бюджетування, бюджетування «зверху донизу» і «знизу вверх», зведеного бюджету і функціонального бюджету) і пов'язаних з ними проблем. [2]
- 1.5. Підготовка гнучких бюджетів, змінних бюджетів і бюджетів за видами діяльності. [2]
- 1.6. Пояснення моделі безбюджетного управління, у т. ч. опис вигід і проблем, які можуть виникнути при використанні підприємством такої моделі. [2]
- 1.7. Пояснення проблем, які пов'язані з установленням рівня складності бюджету. [2]
- 1.8. Пояснення переваг і труднощів, пов'язаних з участю співробітників підприємства в узгодженні цільових показників. [2]
- 1.9. Пояснення труднощів, які пов'язані з переходом на іншу бюджетну систему або вид бюджету. [3]
- 1.10. Пояснення того, як враховувати невизначеності під час підготовки бюджетів. [2]
- 1.11. Обговорення питань етики та сталого розвитку при встановленні бюджетів. [2]

2. Аналітичні методи в бюджетуванні і прогнозуванні

- 2.1. Аналіз постійних і змінних витрат у складі сукупних витрат з використанням мінімаксного методу. [1]
- 2.2. Пояснення і застосування методів аналізу, включаючи кореляцію, регресію і часові ряди. [2]
- 2.3. Оцінка коефіцієнту кривої навчання і ефекту навчання. [2]
- 2.4. Застосування кривих навчання при рішенні завдань, що пов'язані з бюджетуванням, включаючи розрахунки для стабільного стану. [2]
- 2.5. Обговорення переваг та обмежень кореляції, регресії та часових рядів, а також обмежень застосування кривої навчання. [2]
- 2.6. Аналіз чутливості під час бюджетування. [2]

3. Нормативний метод обліку витрат (стандарт-костинг)

- 3.1. Пояснення використання нормативних (стандартних) витрат. [2]
- 3.2. Опис методів, які використовуються для розрахунку нормативних (стандартних) витрат, і обговорення різних можливих видів витрат. [2]
- 3.3. Пояснення і ілюстрація значущості гнучкого бюджету з точки зору управління ефективністю бізнесу. [2]
- 3.4. Пояснення і застосування принципу контрольованості в управлінні ефективністю бізнесу. [2]

4. Відхилення за номенклатурою матеріалів і виходом продукції

- 4.1. Розрахунок, пояснення і виявлення причин відхилень за номенклатурою матеріалів і виходом продукції. [2]
- 4.2. Пояснення проблем, що пов'язані зі зміною номенклатури матеріалів, наприклад, проблем, що стосуються витрат, якості і оцінки ефективності. [2]

- 4.3. Виявлення і пояснення взаємозв'язку між відхиленням витрат на матеріали за обсягом використання і відхиленнями за номенклатурою матеріалів і виходом продукції. [2]
- 4.4. Надання пропозицій щодо альтернативних методів контролю виробничих процесів і надання аргументів щодо їх використання. [2]
5. Відхилення за асортиментом реалізації і кількістю проданої продукції
 - 5.1. Розрахунок, пояснення і виявлення причин відхилень за асортиментом реалізації і кількістю проданої продукції. [2]
 - 5.2. Виявлення і пояснення взаємозв'язку між відхиленням за обсягом продажу і відхиленнями за асортиментом реалізації і кількістю проданої продукції. [2]
6. Планові і операційні відхилення
 - 6.1. Розрахунок переглянутого бюджету. [2]
 - 6.2. Виявлення і пояснення чинників, які можуть або не можуть бути підставою для перегляду вихідного бюджету. [2]
 - 6.3. Розрахунок, визначення причин та пояснення планових і операційних відхилень за: [2]
 - 6.3.1. обсягом продажу, у т. ч. за обсягом і часткою ринку
 - 6.3.2. матеріалами
 - 6.3.3. трудовитратами, включаючи ефект кривої навчання.
 - 6.4. Пояснення і обговорення проблем маніпулювання при перегляді бюджетів. [2]
7. Аналіз ефективності з використанням оцінки відхилень
 - 7.1. Аналіз і оцінка ефективності роботи в попередні періоди з використанням аналізу відхилень. [2]
 - 7.2. Використання аналізу відхилень для визначення шляхів підвищення ефективності діяльності підприємства в майбутньому. [2]
 - 7.3. Виявлення чинників, що впливають на поведінку. [2]
 - 7.4. Пояснення впливу відхилень на мотивацію та дії працівників. [2]
 - 7.5. Опис деструктивного характеру деяких відхилень при використанні в сучасному бізнес-середовищі (системи «точно в строк» та загального управління якістю – TQM). [2]
 - 7.6. Пояснення поведінкових проблем, що пов'язані з використанням стандартних витрат в умовах мінливого середовища. [2]

Д. Оцінка і контроль ефективності бізнесу

1. Аналіз показників ефективності в приватному секторі, державному секторі та неприбуткових організаціях
 - 1.1. Опис, розрахунок і інтерпретація фінансових показників ефективності, у т.ч. рентабельності (прибутковості), ліквідності, ефективності використання капіталу. [2]
 - 1.2. Опис, розрахунок і інтерпретація нефінансових показників ефективності. [2]
 - 1.3. Аналіз показників ефективності за попередні періоди і надання пропозицій щодо способів підвищення фінансової і нефінансової ефективності. [2]
 - 1.4. Пояснення причин використання політики отримання короткострокових вигід і маніпулювання фінансовими показниками. [2]
 - 1.5. Обговорення проблем, з якими стикаються підприємства, віддаючи перевагу короткостроковій фінансовій вигоді над довгостроковою стабільністю. [2]
 - 1.6. Пояснення і інтерпретація збалансованої системи показників і Моделі будівельних блоків, запропонованої Фітцджеральдом і Муном. [2]
 - 1.7. Пояснення труднощів, які пов'язані з установленням якісних цільових показників. [2]

- 1.8. Пояснення необхідності врахування зовнішніх чинників в управлінні ефективністю, включаючи зацікавлених сторін, ринкові умови та надбавки для конкурентів. [2]
- 1.9. Пояснення ефективності у світлі врахування умов сталого розвитку. [2]
2. Діяльність підрозділів і трансфертне ціноутворення
 - 2.1. Пояснення особливостей оцінки діяльності різних видів центрів відповідальності – центрів витрат, центрів доходів, центрів прибутку і центрів інвестицій. [1]
 - 2.2. Пояснення підходів до формування звітності результатів діяльності центрів відповідальності. [2]
 - 2.3. Пояснення мети, цілей і загальних правил трансфертного ціноутворення. [2]
 - 2.4. Пояснення і ілюстрація формування трансфертної ціни на базі змінних витрат, повних і нормативних (стандартних) витрат, а також ринкових цін. [2]
 - 2.5. Пояснення того, як трансфертні ціни можуть викривляти оцінку ефективності підрозділів та прийняті рішення. [2]
 - 2.6. Опис питань, які необхідно враховувати при встановленні трансфертних цін у багатонаціональних компаніях. [2]
 - 2.7. Пояснення суті і розрахунок показників рентабельності інвестицій (ROI) і залишкового доходу (RI), обговорення недоліків цих показників. [2]
 - 2.8. Здійснення порівняння результатів діяльності відокремлених підрозділів і розкриття пов'язаних з цим проблем. [2]
3. Особливості аналізу ефективності в державному секторі і неприбуткових організаціях
 - 3.1. Обговорення проблем, що пов'язані з наявністю цілей в області управління ефективністю, які не піддаються кількісному виміру. [2]
 - 3.2. Обговорення проблем, які пов'язані з тим, що в організаціях державного сектору і некомерційних організаціях водночас існують ряд різних цілей. [2]
 - 3.3. Пояснення можливих способів оцінки ефективності організацій в державному секторі. [2]
 - 3.4. Пояснення співвідношення ціни та якості як цілі державного сектору та того, як його можна досягти і використати для оцінки ефективності. [2]

Е. Професійні та технологічні навички

1. Використання комп'ютерних технологій для ефективного доступу до інформації та роботи з нею
2. Навички використання ІТ-технологій, комп'ютерних методів і відповідних інструментів, необхідних на робочому місці аудитора
3. Ефективне представлення даних та інформації з використанням відповідних інструментів.

6. ПЕРЕЛІК ЗМІН У ПРОГРАМІ ІСПИТУ

Програма іспиту періодично переглядається, щоби вона повністю відповідала потребам зацікавлених сторін, таких як роботодавці, кандидати в аудитори, регуляторні та наглядові органи та навчальні заклади.

Основні зміни в загальній і деталізованій програмі іспиту порівняно з попередньою програмою підсумовані в таблиці нижче:

Розділ	Пункт	Предметна область	Зміст змін
А	3.4	Обговорення різних методів аналізу даних (описова, діагностична, прогнозна та прескриптивна аналітика)	Додано розшифрування видів аналітики даних
Б	4.1-4.5	Ланцюжок створення вартості – загальне управління якістю	Вилучено пункти підрозділу 4
Б	6.3	Опис методів екологічного управлінського обліку (розрахунок витрат життєвого циклу, аналіз витрат і випуску, облік поточкових витрат та АВС)	Додано розшифрування методів екологічного обліку
Д	2.5	Пояснення того, як трансфертні ціни можуть викривляти оцінку ефективності підрозділів та прийняті рішення	Уточнено формулювання впливу трансфертних цін на викривлення оцінки ефективності підрозділів

7. ФОРМА, ТРИВАЛІСТЬ ТА СТРУКТУРА ІСПИТУ

Іспит поєднує тестові питання і вирішення ситуаційних завдань. Іспит міститиме як обчислювальні, так і дискурсивні елементи.

Іспит складається державною мовою у паперовій формі та триває три години. Перед початком іспиту кандидатам надається 15 хвилин для ознайомлення з інструкціями щодо проведення іспиту та екзаменаційним завданням.

Протягом часу, відведеного для складання іспиту, кандидати в аудитори можуть самостійно обирати зручну для себе послідовність виконання завдань.

Іспит містить три частини А, Б і В, обов'язкові для виконання.

Частина А містить 15 тестових запитань, кожне з яких оцінюється у 2 бали. Усього 30 балів.

Частина Б містить три завдання, кожне з яких базується на окремій практичній ситуації й оцінюється максимально у 10 балів. Кожне завдання має п'ять тестових запитань з максимальною оцінкою по 2 бали. Усього 30 балів.

Частина В складається з двох практичних ситуацій, які передбачають розгорнуту письмову і / або розрахункову відповідь з максимальною оцінкою по 20 балів. Усього 40 балів, що стосуватимуться розділів навчальної програми, присвячених вимірюванню та контролю ефективності, технікам прийняття рішень та/або бюджетуванню та контролю. Ці питання можуть також містити вимоги, пов'язані з інформаційними системами управління та аналітикою даних.

Загальна оцінка іспиту становить 100 балів. Мінімальна кількість балів, яка забезпечує успішне складання іспиту, становить 50 балів.

8. ЗВ'ЯЗОК МІЖ ІСПИТОМ «УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ДІЯЛЬНОСТІ» ТА ІНШИМИ ІСПИТАМИ

Іспит «Управління ефективністю діяльності» є одним з теоретичних іспитів. Теоретичні іспити в структурі атестації аудиторів кандидатами в аудитори складаються у довільному порядку (з урахуванням зарахування теоретичних знань). Кандидат в аудитори самостійно обирає послідовність складання іспитів і, за необхідності, враховує зв'язок між іспитами.

Від кандидатів в аудитори для успішного складання іспиту «Управління ефективністю діяльності» очікується наявність базових знань з іспиту «Управлінський облік».

Кваліфікаційний іспит у відповідній частині базується на іспиті «Управління ефективністю діяльності».

9. НАСТАНОВИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА НАВИЧОК

Під час іспиту перевіряються знання та навички за усіма темами, що містяться в деталізованій програмі.

Програма іспиту передбачає глибокі знання у сфері інформації, інформаційних технологій та систем, необхідних для оцінки та управління ефективністю діяльності в конкурентному середовищі; обліку витрат, калькулювання собівартості і управлінського обліку; методів прийняття управлінських рішень, зокрема в умовах невизначеності; методів бюджетування і пов'язаних з ними проблем; оцінки і контролю ефективності бізнесу.

У рамках конкретного іспиту оцінюються знання з питань, які були оприлюднені не пізніше ніж за 12 місяців до дати іспиту.

10. НАВЧАЛЬНІ ГОДИНИ

Програма іспиту не передбачає і не рекомендує певну кількість навчальних годин для підготовки до його складання. Це зумовлено тим, що підхід до навчання для різних осіб та організацій може суттєво відрізнятися через широкий спектр особистих, професійних та освітніх обставин, в яких знаходяться кандидати в аудитори.

Кожен кандидат в аудитори має право самостійно обрати порядок та спосіб здобуття необхідних знань та практичних навичок.

11. СТРУКТУРА АТЕСТАЦІЇ АУДИТОРА

Аудитором може бути визнана фізична особа, яка має вищу освіту, підтвердила високий рівень теоретичних знань та професійну компетентність шляхом успішного складення відповідних теоретичних іспитів за дев'ятьма напрямками та кваліфікаційного іспиту та пройшла практичну трирічну підготовку із провадження аудиторської діяльності (схема 2).

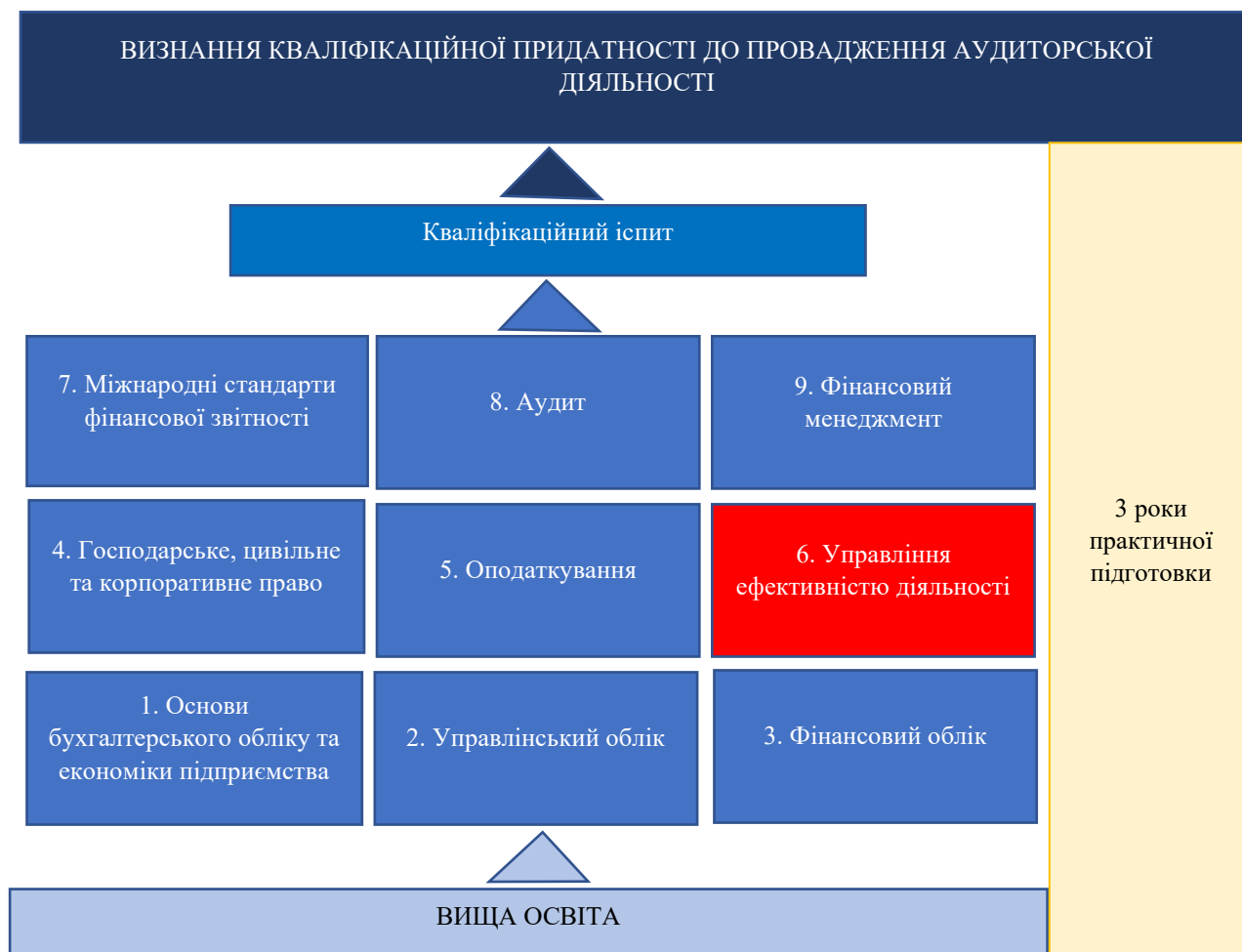

Схема 2. Визнання кваліфікаційної придатності до провадження аудиторської діяльності